

İhalelerde, yerli malı alımına yönelik en son düzenleme neler getiriyor? İhaleye katılanlar ne yapmalı?

SERBEST KÜRSÜ

İLİYAS KILIÇ
Kılıç Hukuk Ofisi

Ülkemizde her yıl önemli ölçüde bütçe açığı verilmektedir. Örneğin 2015 yılında 23,5 milyar TL açık veren bütçe, 2016 yılı genelinde 29,3 milyar TL açık vermiştir. (Bkz. <https://www.dunya.com/ekonomi/2016-butce-acigi-belli-oldu-haberi-345885>) Aynı şekilde, ülkemizde her yıl önemli ölçüde kamu alımı yapılmaktadır. Örneğin 2016 yılında kamu ihaleleri kapsamında alımı yapılan işlerin bedeli 155,7 milyar TL'dir. Bu alımların önemli bir bölümü, yerli ürün veya hizmetlerin dışında, yabancı kaynaktan karşılandığı tahmin edilmektedir.

Kamu ihtiyaçlarının yerli kaynaklardan karşılanması yönün-

de mevzuat bulunmaktadır. Örneğin ihalelerde yerli isteklilere yönelik %15 oranına kadar fiyat avantajı uygulanması 2002 yılında yürürlüğe giren 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 63'ncü maddesinde mevcuttur.

2008 Yılında yayımlanan 2008/20 sayılı Başbakanlık Genelgesinde de; "Yerli istekliler lehinde fiyat avantajı sağlanması hususlarında idarelerce ihale dokümanına hükümler konulması ve kamu yöneticilerinin bu konuda gereken duyarlılığı göstermeleri..." istenmiştir.

Yine 01.07.2017 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 7033 sayılı Kanun ile de yerli istekliler ve ürünler lehine düzenlemeler yapılmıştır. Örneğin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından orta ve yüksek teknolojiyi sanayi ürünleri arasında belirlenen ve Kamu İhale Kurumu tarafından "İlan Edilen Listede" yer alan malların alımına yönelik ihalelerinde, yerli malı teklif eden isteklilere %15 oranında fiyat avantajı sağlanması mecburiyeti getirilmiştir. Aynı durum yerli yazılım ürünü teklif eden istekliler için de geçerlidir. Yapım işlerinde de; İlan Edilen Listede yer alan ve ihale konusu işte kullanılacak makine, malzeme ve ekipmanın yerli malı olması şartı getirilmiştir. (İlan Edilen Liste İçin Bkz: http://www.kik.gov.tr/Duyuru/173/orta_ve_yuksekteknolojili_sanayi_urunleri_listesi.html)

Cari açığın önlenmesine ve kamu alımlarının yerli kaynaklardan karşılanmasına yönelik

önemli bir mevzuat değişikliği ise 07.11.2017 tarihli 2017/22 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile yapılmıştır. (Bkz. 7 Kasım 2017 Tarihli ve 30233 Sayılı Resmi Gazete) Bu genelgeye göre; emniyet, güvenlik, tasarruf ve rekabet ilkelerine uygun hareket edilmesi kaydıyla:

► Kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler ve İl Özel İdareleri ile bunlara bağlı veya ilgili kurum, kuruluş ve şirketlerin yapacağı metro, hafif raylı sistem, tramvay ile benzeri kullanılan çeken ve çekilen araçlar asgari %51 yerli malı olması, şartı getirilmiştir.

► Türkiye'de üretilen ürün ve hizmetlerin alımına dair teknik şartnameler başta olmak üzere yerli üretim ve hizmetlerin sunulmasını engelleyen ikincil mevzuat hükümlerine yer verilmeceği belirtilmiştir.

► Yerli üretim ve alımlarla ilgili olarak yapılacak ihale ve sair tedarik işlerinde yerli üretim ve hizmetlerin kullanımını sağlayacak teknik ve idari düzenlemelerin teşvik edilmesi için gerekli tedbirlerin alınması tavsiye edilmiştir.

Kanaatimizce Başbakanlık Genelgesi yerindedir ve bütçe-de cari açığın önlenmesinde oldukça faydalıdır. Ancak hemen belirtmek gerekir ki; 2002 yılından beri ihaleyi yapan İdarelerin takdirine bırakılan "Teknik Şartname hazırlanması" işlemi, yurt dışı kaynaklardan alım yapmayı önleyemeyecektir. Yukarıda söz edilen mevzuatın göz ardı edildiği, idarelerle yerli malı üretken istekliler arasında çıkan birçok uyuşmazlığın, Kamu İhale

Kurumu'na taşındığı bilinmektedir. (Bkz. Kamu İhale Kurumu'nun 11.03.2015 tarihli 2015/UM.III-801 sayılı kararı) Bu yüzden ihaleye katılmak isteyen yerli üretici, hizmet sunucusu veya yapım müteahhitlerinin aşağıda tedbirleri almaları gerekir:

► Birinci tedbir, ihalenin ilanının yayımlanması ile alınmalıdır. İdarelerce hazırlanan ihale ilanında, ihalede yerli istekliler lehine fiyat avantajı sağlanacağı hususu belirtilmelidir. (Bkz. 4734 sayılı Kanun'un 24/g maddesi) İhale ilanında yerli istekliler yönelik fiyat avantajı olmaması halinde, süresi içerisinde idareye başvuru yapılmalı, reddedilmesi halinde ise Kamu İhale Kurumu'na itirazın şikayet başvurusunda bulunulmalıdır.

► İkinci tedbir ise ilana yansımaya fakat teknik şartnamedeki düzenlemelere karşı alınmalıdır. Yerli üreticiler tarafından üretilen orta ve yüksek teknoloji sanayi ürünleri ile metro, hafif raylı sistem, tramvay ile çeken ve çekilen araçların ihalelere katılımını engelleyen teknik şartname hükümlerine, süresi içerisinde başvuru yapılması gerekir. (Başvurudaki süreler için Bkz. http://www.kilichukuk.org/basinda_biz/basvurularadasureler_ilyaskilic.pdf)

Yerli üretici, hizmet sunucusu veya müteahhitlerinin kendi alanlarındaki ihale ilan veya ihale dokümanlarına itiraz etmemeleri halinde, bu ihale dokümanı kesinleşmekte, kesinleşen ihale dokümanına ise başvuru yapılsa dahi süre yönünden reddedilmektedir.

EMESİ

87250 - Mehmet ve Ayşe oğlu,
60 Hane No: 132'de nüfusa kayıtlı

imizde görülmekte olan Boşanma
si)) davası nedeniyle;
ni bildirir davetیه çıkarılmış olup,
memis adresinizin de bulunmadığı
venilmiştir.

r bulunmanız, veya kendinizi bir
çişşik 213/2 ve 509/510. maddeleri
Dilekçesi ve duruşma günü yerine

BASIN: 739047 (www.bik.gov.tr)

